

سیستان و بلوچستان

پنج‌شنبه ۱۵ تیر ۱۳۹۶، ۱۱ شوال ۱۴۳۸، شماره ۸۷۶

ذوالفقاری – مردم زاهدان در نیمه تیرماه و گرمای این سرزمین میزبان اهالی فرهیخته هنر موسیقی استان هستند، موسیقی سرزمین مادری که ریشه در اعماق سیستانی و بلوچ دارد. در نخستین جشنواره موسیقی محلی آواها و نواهای وحدت سیستان و بلوچستان، همه آمدند به امید شادمانی، پیشکسوت و سپیدمو، نوجوان، جوان و میانسال آمدند تا به زبان شیرین موسیقی از همدلی، همراهی و وحدت بگویند، بخوانند و بنوازند، آمدند تا قلبشان به آوای همدلی و همراهی، هم صدایی و هم قدمی بتپد، آمدند تا سرود وحدت سیستانی و بلوچ را با زبان ماندگار موسیقی سردهند.

جشنواره موسیقی محلی آواها و نواهای سیستان و بلوچستان برای اولین بار با حضور جمعی از هنرمندان استان و قضاوت سه داور ملی از سه شبیه گذشته آغاز به کار کرد و امشب به پایان می رسد.

تقویت وحدت سیستانی و بلوچ

یکی از پیشکسوتان موسیقی استان می گوید: سابقه حضور و اجرا در جشنواره موسیقی کرمان را دارم، ولی به عنوان پیشکسوت برای اجرای عمومی در این جشنواره شرکت کرده ام، البته در دیگر جشنواره ها موفق به کسب مقام هم شده ام، «محمد حسن کوهی» ادامه می دهد: برگزاری چنین جشنواره ای کمک می کند که موسیقی اصیل استان که در زمان پدران و اجدادمان نواخته می شد زنده بماند و به فرزندانمان نیز معرفی شود.وی اظهار می کند: انتظار می‌رود چنین جشنواره هایی حداقل در سال یک مرتبه و به میزبانی شهرستان های مختلف استان برگزار شود تا نسل فعلی با سنت های استان و موسیقی که در میان گذشتگان مرسوم بوده آشنا و وحدت میان شیعه و سنی نیز بیش از پیش تقویت شود.وی با بیان این که وجود این جشنواره ها لازم و ضروری است و سبب معرفی فرهنگ منطقه می شود تصریح می کند: فقط موسیقی پهلوانی و حماسی را دنبال کرده ام در جریان هستم در این منطقه در سبک موسیقی پهلوانی مولاکمالان و غلام قادر بیشترین تأثیر را داشته اند و در صوت و نازنینک پیر بخش صاحب داد و ماشاء... بامری از جمله تأثیر گذارترین ها بودند. به گفته وی خوانندگان جدید و نوجوان معمولا از موسیقی بلوچی فاصله گرفته اند و بیشتر از موسیقی عربی، ترکی و هندی استفاده می کنند. یکی دیگر از پیشکسوتان و سرپرست گروه موسیقی نیکشهر و قصر قند می گوید: همان طور که از نام این جشنواره مشخص است می توان گفت که فرصتی فراهم شده است تا سیستانی و بلوچ در کنار هم

قیچک: ساز منحصر به شرق کشور

گروه فرهنگ – قیچک سازی در موسیقی نواحی شرق کشور منحصر به فرد است و در سیستان و بلوچستان نواخته می شود. این استان یکی از تمدن های کهن سرزمین ایران به شمار می رود که آداب و رسوم، فرهنگ، جغرافیا و در نهایت موسیقی خاص خود را دارد و از داشته های منحصر به فرد این منطقه تبعیت می کند. یکی از سازهایی که قدمت کهن و نقش بسزایی در اجرای موسیقی سیستان و بلوچستان دارد، قیچک است که در منطقه بلوچستان با نام سرود نیز شهرت دارد، تاریخچه استفاده از سازهایی همچون قیچک به زمان دور و تمدن های شهر سوخته بازمی گردد. مکتوبات تاریخی کشف شده در این شهر تصویری از یک گروه نوازی را در خود دارد که نوازنده ای در حال نواختن سازی شبیه به قیچک است که به نظر می رسد پدر سازهای آرشه ای این منطقه بوده که با گذر زمان در منطقه های مختلف با توجه به جغرافیا و نیاز به آوازهای مختلف تغییر کرده است .

فرهنگ

آواها و نواها از پشت عینک هنرمندان

زهی نوازنده معروف پنجو بهر ه های فراوان برده ام که تسلط و آگاهی او به موسیقی بلوچی و پنجو نوازندگی این ساز را برای من بسیار آسان کرد و تجربه های فراوان اندوخته ام. بر هیچ کس از اهالی موسیقی پوشیده نیست که بسیاری از تکنیک های نوازندگی پنجو و نوآوری های آن برگرفته از تلاش های خستگی ناپذیر و آگاهانه استاد عبدالرحمن سوری زهی است. هیئت داوران بازمین ۱۶ گروه موسیقی در بخش رقابتی گروهی و ۵۶ اثر تک نوازی در ۷ ساز شامل رباب، پنجو، قیچک، دهلک، دهل بزرگ، سرنا و دونلی را انتخاب کردند و هشت گروه موسیقی پیشکسوت نیز به جشنواره دعوت شدند. به گزارش خبرنگار ما نخستین جشنواره موسیقی محلی آواها و نواهای سیستان و بلوچستان از سه شبیه گذشته با حضور هنرمندان موسیقی سیستانی و بلوچ آغاز شد و امشب با معرفی برترین ها به کار خود پایان می دهد، این جشنواره در بخش های گروه نوازی، تک نوازی، تک خوانی و پیشکسوتان برگزار شد.

فقدان مراکز آموزش تخصصی

یکی از نوازندگان سازهای پنجو، رباب و تنبورگ می گوید: ضرورت برپایی جشنواره های مختلف در زمینه موسیقی کهن و گرانقدر این دیار که از پیشینه ای بسیار طولانی برخوردار است، بیش از پیش مهم است و من از شنیدن خبر برگزاری جشنواره محلی آواها و نواهای سیستان و بلوچستان بسیار خرسند شدم چراکه چنین جشنواره هایی برای شناساندن هرچه بیشتر و پیشرفت موسیقی استان بسیار مؤثر و مهم است. «ابوالقاسم حسینی نژاد» اضافه می کند: با توجه به فقدان مراکز آموزش تخصصی و آکادمیک برای رشد، بالندگی و ماندگاری موسیقی فاخر بلوچی باید استادان پیشکسوت تجارب و داشته های خویش را در اختیار علاقه مندان این عرصه به ویژه جوانان قرار دهند. وی با اشاره به افراد تأثیر گذار در زندگی اش بیان می کند: در زمینه موسیقی عرفانی و به ویژه ساز رباب که نوازندگی آن میان اجدادمد طی زمان های طولانی مرسوم بوده است بیشترین تأثیر گذاری را برادر و دامادم و دیگر نوازندگان چیره دست رباب حتی از افغانستان بر من داشته اند.وی اضافه می کند: در زمینه موسیقی بلوچی به طور کلی ساز پنجو و به طور خاص از استاد عبدالرحمن سوری

نامه پنج شبیه روزنامه خراسان- درخت اعدام- شکل - بخشی از پا ۷- درخت زبان گنجشک- قلب- پسوند شباهت- آخرین نازی- به دنیا آوردن ۸- نفرین - سجن- ریشه ۹- تکرار حرف- نیز- اطمینان- ویتامین جدولی - بوی طوبت ۱۰- ترس- رومیزی- پیشه -پسوند حفاظت ۱۱- شهر پیامبر - بانوی فرانسوی ۱۲- حلقوم - دریافت - شمع عرب ۱۳- حرف تردید - خرس درختی- رمق ۱۴- سلاح کاشتنی -فرمان - فوری - نحیف ۱۵- روشن تر - فروغ - گیسو

۱-احصائیه - اطراف - اشاره ۲- داغ - عداوت - نصف - اشاره به نزدیک ۳- تلخ - غذای بیمار- شهرها- جدید ۴- نظرات- ظرف روغن- رفیق ۵- استارت قدیمی- پیامبرنقاش ۶- شبیه - علامت جمع- راه میان بر- میان ۷- همدم - گیاه رنگریزی- منافق ۸- طایفه - بشر- مزد ۹- ورم عفونی لئه - واحد پول سوئیس - بزرگ ۱۰- خانه شغری - خشکی -از حروف الفبای بیگانه - مادر آذری ۱۱- قلم- از انواع شنا ۱۲- خنجر- شهرلقبیس- صومعه ۱۳- واحد سطح- درخت اعدام -عضو پرواز- سرما ۱۴- ابزار نخریسی - کرشمه - اسم - قوت لامیوت ۱۵- ترسناک- ابله - قاقو

۱- سرخ رنگ - شهری در فارس - مولود ۲- خزنده گزنده- قتراک- ابزار کشاورز - جایز ۳- اگر- اداره و مراقبت امور داخلی و خارجی کشور - چه وقت ۴- خالص- سیاه - اندیشه ۵- ساحل- مطر ۶- ویژه

نیاز مندی‌ها

فروش انواع سبزی آماده و بهداشتی ۰۹۳۶۸۶۹۴۹۳۵

آتلیه پریا فیلم برداری عقد،عروسی و تولد ۰۹۱۵۶۳۸۸۲۹۰

خشکشویی با تمام لوازم به فروش میرسد ۰۹۱۵۹۴۲۲۶۷۸

نصب و تعمیر تخصصی انواع یخچال معمولی و سایدبای‌ساید شارژ گاز انواع یخچال در منزل ۰۹۳۰۷۹۶۰۲۳۱

اجاره و نصب داربست فلزی در زاهدان ۰۹۳۷۰۹۸۷۰۷۸

موبایل معراج خریدوفروش انواع گوشی باناز لترین قیمت وتعمیرات سخت افزارو نرم افزار خیابان بهشتی.حدفاصل بهشتی ۱۳و۱۱

فروشگاه پردل ارائه دهنده کاشی، سرامیک و موزاییک، سنگ آنتیک، کاغذدیواری،پارکت، هود و اجاق گاز، کابینت، شیرآلات، سینک، درب، وان و جکوزی و محصولات بهداشتی آدرس: خیابان بزرگمهر، نبش بزرگمهر ۱۲ ۰۹۱۵۱۴۲۱۰۸۴-۰۵۴۳۳۴۴۷۳۲۰

مجتمع تعمیرگاهی خاتم بلوار صنعت(شهرک کارگاهی) ارائه دهنده کلیه خدمات خودرو و مکانیکی ،جلوبندی ،صافکاری ،رنگ آمیزی، تعمیر در محل ،کارواش ،امداد خودرو ،با ناز لترین قیمت ۰۹۳۷۸۱۰۸۴۱۹

چاپ بنر باقیمتی مناسب ودرکمتر از یک ساعت برش لیزری و ساخت تابلوروان وال ای دی مهر فوری لیزری بادستگاه تمام اتومات درکمتر از ۵ دقیقه مزاری ۲۹ تابلوسازی وچاپ بترحامدمظاهری ۰۹۱۵۵۴۹۱۳۹۱

اخبار

داور ملی موسیقی ایران: انتقادی به جشنواره آواها و نواهای استان ندارم

گروه فرهنگ – انتقادی به جشنواره محلی آواها و نواهای وحدت سیستان و بلوچستان که برای اولین بار بر گزار شده است نمی توان داشت. داور جشنواره موسیقی محلی آواها و نواهای محلی به خبرنگار ما گفت: برای به سرانجام رسیدن این جشنواره مسئولان اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و انجمن موسیقی استان زحمات بسیاری کشیده اند تا این فضا ایجاد شود که قابل تحسین است چرا که فقط جشنواره استانی نبود بلکه در سطح ملی برنامه ریزی شد. دکتر «کیهان پهلوان» افزود: بخش دوم جشنواره به تجربه گروه ها مربوط می شود که می طلبید این نوع جلسات بیشتر بر گزار و محافل انس اهالی شعر و هنر با حضور هنر مندان برپا شود تا هر سال با بهره گیری از انتقادها و تشویق ها بررسی های لازم انجام شود چرا که در انتقادها قصد و غرضی نیست و کسی با دیگری مشکلی ندارد یا تشویق ها بی دلیل نبوده و هیچ فامیل و باند بازی در کار نیست. وی ادامه داد: نظرها بر اساس قوانین مشخص شده ارائه می شودو ممکن است در پی آن بسیاری از هنرمندان ناراحت شوند، در حالی که آنچه را داوران بیان می کنند بر اساس دانش چند ساله آنان است. وی با بیان این که تجربه ها از طریق آشنایی با افراد با تجربه و حضور در چنین جشنواره هایی به دست می آید تصریح کرد: انتقادها، پیشنهادها و راهکارهایی که در جشنواره موسیقی مطرح می شود شرایطی را ایجاد می کند که در آینده این جشنواره ها بهتر بر گزار شود. به گفته وی از آنجایی که هنوز اولین های هنر را نمی دانیم و اولین کتاب های فون کلر و سنت های گذشته که در غرب تهیه و ترجمه شده است را در دست نداریم می طلبید آدابی را که از گذشتگان به یادگار مانده است حفظ کنیم و در برنامه هایی که خاص سنت هاست به دنبال نوآوری نباشیم. پهلوان بیان کرد: فون کلر، یعنی آنچه که طی قرون و هزاره ها به ما رسیده و این مجموعه همه چیز بشر است شامل لباس، شعر، لالایی ها، موسیقی، ساز و ده ها فاکتور دیگر که در کتابی ۲۱ جلدی در بخش آواهای گفتاری منتشر کرده ام و مربوط به همه استان های ایران به همراه افغانستان و تاجیکستان است. وی گفت: این جشنواره خاص موسیقی محلی بوده که مربوط به سنتی است که از گذشته به ما ژر رسیده به معنای این که نباید دوازی به آن اضافه شود به همین دلیل افرادی که در جشنواره از نوآوری استفاده می کنند امتیاز منفی می گیرند. وی تصریح کرد: این جشنواره بنیان فون کلر در موسیقی است که باید همه قوانین آن را رعایت کنیم و هر آنچه را از گذشتگان به ما رسیده است پاس بداریم و به آیندگان منتقل کنیم که اگر این اتفاق نیفتد به فرهنگ ایران خیانت می شود و آداب و رسوم گذشتگان از بین می رود. این داور ملی ادامه داد: لباس محلی استان نیز یکی از این فرهنگ هاست، لباسی که از سنتی زیبا و رنگ های متعددی برخوردار بوده اما امروز تنها سیاه شده است، فضاهای شاد کشور تیره شده و رنگ های تیره خود نمایی می کند در حالی که اگر به عنوان دهل رنگ سبز دیده نشود انسان بیچار می شود و به همین دلیل اغلب مردم ایران دیپرس شده اند زیرا چشم، رنگ را نمی بیند و گوش موسیقی نوازش گر را نمی شنود، واژگانی که در شعر است و اتفاق های عاشقانه، پهلوانی و جنگ آوری از طریق شعر و موسیقی مطرح می شود از بین می رود. وی گفت: وظیفه بنیادها و دولت است که با برگزاری این گونه جشنواره ها سنت ها را ثبت و حفظ کنند و باتایلیع، چاپ کتاب و برگزاری کنفرانس به دنبال ترویج آن باشند، در این جشنواره خطاهای در حضور همه مطرح شد تا دیگران هم بشنوند و به خطاهای خود پی ببرند. وی درباره نخستین جشنواره موسیقی محلی آواها و نواهای وحدت سیستان و بلوچستان گفت: بدون تعارف باید بگویم نمی توان هیچ انتقادی به این جشنواره ای داشت که برای اولین بار برگزار شده است چرا تجربه دارند که با برگزاری چنین برنامه هایی ممکن می شود، از مسئولان اجرایی این جشنواره به دلیل زحماتی که کشیده اند قدر دانی می کنم.

موسیقی سیستانی؛ حلقه مفقوده هند و ایران

محققان در نتیجه مطالعات تخصصی به این مهم دست یافته اند که موسیقی سیستانی، حلقه مفقوده میان هند و ایران است. یکی از پژوهشگران برجسته هنر سیستان که اغلب پژوهش های او در زمینه مردم شناسی، گویش، موسیقی و زبان سیدخان نایوبی و نظر بر اوهویی درباره موسیقی سنتی این منطقه سخنان بسیار زیبا و جالبی شنیده ام، همچنین این بزرگان از قدمت موسیقی این منطقه و تأثیرهای بسیار خوب آن بر روح انسان سخن گفته اند. «جواد محمدی» که بسیاری از مقالاتش در نشریات مختلف منتشر شده و به عنوان منابع مهمی از سوی پژوهشگران و علاقه مندان به فرهنگ، جغرافیا، شعر و ادب و هنر منطقه سیستان محسوب می شود، افزود: در زمان های گذشته ساز رباب، موسیقی معروف و پر طرفدار منطقه بود که توانست علاقه مندان زیادی را جذب کند و استعدادهای فراوانی را پرورش دهد، افرادی که در کشور سبب توسعه جایگاه موسیقی این منطقه شده اند. وی ادامه داد: در موسیقی مرسوم منطقه سیستان بعد از رباب، قیچک کاربرد فراوانی دارد، این ساز همانند سرور بلوچی بسیار معروف بوده و طرفداران خاصی داشته است و دارد و موسیقی که در گذشته رواج داشته با موسیقی کنونی بسیار متفاوت است. وی اظهار کرد: در گذر زمان به جای استفاده از موسیقی محلی سیستان در محافل رقص و آوازهای سیستانی از موسیقی دیگر مناطق استفاده می شد که به هیچ وجه نمی تواند تأثیر گذاری موسیقی منطقه سیستان و زیبایی آن را داشته باشد و سبب می شود که موسیقی سنتی به فراموشی سپرده شود، این کار هنوز هم رواج دارد و به موسیقی منطقه آسیب می رساند. به گفته وی موسیقی سیستانی همانند موسیقی است که در کشور همسایه افغانستان رواج دارد و می توان نتیجه گرفت که اصالت موسیقی افغانستان ریشه در موسیقی اصیل سیستانی دارد. جوادای اظهار کرد: موسیقی سیستانی در واقع حلقه مفقوده میان هند و ایران است؛ بسیاری از محققان در نتیجه مطالعات تخصصی به این مهم دست یافته اند، در گذشته موسیقی این منطقه بسیار متنوع و زیبا بود و در محافل مختلف از آن استفاده می شد و مردم زیادی را گرد هم جمع می کرد اما متحول های زیادی نیز در آن به وجود آمده همان گونه که گویش سیستانی متحول شده است و تغییراتی در آن مشاهده می شود، وی گفت: همان گونه که موسیقی بلوچستان هویت مستقلی دارد، موسیقی این منطقه نیز خاص و مستقل بوده و در آن از کلمات عربی به ندرت استفاده شده است، هزاران سال پیش سازهایی در سیستان رواج داشته که در منطقه بسیار معروف بوده اما در دوره کنونی دچار تغییرات وتحولاتی شده است. این پژوهشگر با بیان این که برخی از ترانه های منطقه سیستان در هرات ساخته شده است اذعان کرد: نسل های کنونی آن گونه که باید از میراث گذشتگان و مراجع موسیقی منطقه اطلاعی در دست ندار ند و در پی یافتن ریشه های اصیل آن هم نیستند.